

Minister van Infrastructuur & Milieu

T.a.v. mevrouw drs. M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

Postbus 20901

2500 EX DEN HAAG

CC: [REDACTED]

Brandbrief: elektrisch rijden en verkeersveiligheid op verzorgingsplaatsen in gevaar

Amsterdam, 13 februari 2015

Excellentie,

Om de milieu- en klimaatdoelstellingen van de Nederlandse overheid te kunnen realiseren, is het van belang dat er meer elektrische auto's op de weg komen in plaats van auto's met verbrandingsmotoren. Elektrisch rijden biedt pas de vrijheid die bij autorijden hoort als de angst voor een lege accu onderweg wordt weggenomen. Daarvoor is het noodzakelijk dat er een landelijk dekkend netwerk komt van snellaadfaciliteiten langs de snelweg. Dat belang heeft de Nederlandse overheid ingezien. Nadat gebleken was dat de zittende exploitanten van de benzinestations niet bereid waren om daarin te investeren, heeft u eind 2011 de Kennisgeving gewijzigd waarin het beleid ten aanzien van verzorgingsplaatsen is neergelegd¹. Door die beleidswijziging zijn nieuwe partijen in staat om snellaadfaciliteiten als zelfstandige basisvoorziening op de verzorgingsplaatsen langs de Nederlandse snelwegen op te richten en te exploiteren. Zoals u weet zijn Fastned en de andere vijf partijen die zich begin 2012 hebben ingeschreven hard bezig met de realisatie van snelle laadstations op de verzorgingsplaatsen. Momenteel bouwt Fastned vrijwel elke week een laadstation.

Deze partijen verkregen rechten op laadstations naar aanleiding van de inschrijvings- en lotingsprocedure zoals die is gevolgd op voornoemde beleidswijziging. Inmiddels zijn we enkele jaren verder en blijkt dat het destijds gepubliceerde beleid later met willekeur wordt gehanteerd en gewijzigd. De gevolgen hiervan zijn dat partijen die in deze risicovolle en jonge markt investeren geen zekerheid hebben en dat de verkeersveiligheid op de verzorgingsplaatsen in het geding is.

Het verzorgingsplaatsenbeleid kent basisvoorzieningen en aanvullende voorzieningen. Een basisvoorziening komt maar één maal voor op een verzorgingsplaats en aanvullende voorzieningen worden gerealiseerd bij een basisvoorziening. Rijkswaterstaat lijkt hier met de komst van oplaadvoorzieningen voor elektrische auto's opeens volledig anders over te denken. Op verzorgingsplaatsen waar bijvoorbeeld Fastned of MisterGreen al een laadstation gaat realiseren of al heeft gerealiseerd, wil Rijkswaterstaat nu dezelfde voorziening nogmaals laten realiseren als aanvullende voorziening bij het bestaande benzinestation (Fastned heeft hiertegen gemotiveerd bezwaar gemaakt – zie **Bijlage 1**). Het gevolg van deze ommezwaai is dat de basisvoorziening snelladen door twee verschillende aanbieders op dezelfde verzorgingsplaats wordt aangeboden. Vanwege verschil in prijs of het ontlopen van een wachttijd (snelladen duurt ongeveer 15 a 30 minuten), zal dat leiden tot ongewenste verkeersbewegingen op verzorgingsplaatsen tegen de rijrichting in. Ook moet de automobilist direct na de afslag van de snelweg op de verzorgingsplaats kiezen of hij links bij het benzinestation wil opladen of rechts bij (bijvoorbeeld) Fastned. Beide leveren gevaar op voor de verkeersveiligheid. Wat ook direct de reden is waarom er van elke basisvoorziening altijd maar één per verzorgingsplaats voorkomt. Dit wordt nader toegelicht in het aangehechte rapport van Royal Haskoning (**Bijlage 2**). De situatie is niet vergelijkbaar met automobilisten die van de snelweg afkomen om te tanken en te eten, omdat het daar gaat om twee verschillende voorzieningen waarvan volgtijdelijk gebruik wordt gemaakt.

¹ Staatscourant van 20 December 2011

Verder staat Rijkswaterstaat het andersom niet toe dat partijen met de vergunning voor de basisvoorziening snellaadstation als aanvullende voorziening benzine verkopen aan hybride voertuigen. Terwijl dat wel de logische consequentie zou zijn van het toestaan aan benzinestations om snellaadfaciliteiten aan te bieden. De ongelijke behandeling van Fastned gaat nog verder. Waar Fastned toen zij de 'concessies' verkreeg voor haar oplaadstations begin 2012 nog de mogelijkheid had om een volwaardig en zelfstandig laadstation te realiseren, besloot u eenzijdig en zonder vooraankondiging of consultatie het recht op aanvullende voorzieningen te beperken. Sinds de wijziging van de Kennisgeving eind 2013 is het aanbieden van aanvullende voorzieningen alleen toegestaan voor benzinestations en wegrestaurants, maar niet meer voor zelfstandige laadstations. Het niet toestaan van aanvullende voorzieningen aan laadstations en het wel toestaan van dezelfde aanvullende voorzieningen aan benzinestations is in strijd met het gelijkheidsbeginsel. De gegeven motivering dat de doelmatige inrichting van een verzorgingsplaats gediend is bij zo min mogelijk versnippering van aanvullende voorzieningen is onvoldoende en onjuist (dit heeft Fastned u bij brief van 30 december 2013 al toegelicht, zie **Bijlage 3**). Immers, zodra veel mensen gebruik gaan maken van de snellaadstations, is het wenselijk dat zij gedurende het opladen van hun auto ter plekke wat kunnen eten en/of drinken. Hier vragen onze klanten vandaag de dag al om en het is op termijn onontkomelijk. Het gebrek aan voorzieningen zal er anders toe leiden dat mensen tijdens het opladen van hun elektrische auto te voet over de verzorgingsplaats moeten lopen naar de aanvullende voorzieningen bij het benzinestation of wegrestaurant. Het gebrek aan toelichting op de beleidswijziging doet vermoeden dat deze eigenlijk ten doel heeft de positie van de benzinestations te beschermen en met grote snelheid in beleid is geformuleerd omwille van de onverplichte en onnodige toezegging die door de Staat is gedaan in het civiele geding dat de VPR tegen haar had aangespannen. Fastned is dan ook van mening dat dit oneerlijke beleid in rechte geen stand zal houden.

Zoals benoemd in de algemene beginselen van behoorlijk bestuur zou de overheid oog moeten hebben voor het zorgvuldig handelen, de rechtszekerheid van- en gelijkheid tussen partijen. Ook zouden besluiten goed moeten zijn gemotiveerd en is *fair play* belangrijk. Op meerdere van deze items laat de Nederlandse overheid steken vallen op dit moment en daarom zouden wij graag op korte termijn met u om de tafel zitten in de hoop deze kwestie op een constructieve manier te bespreken en te komen tot oplossingen. Ook hopen wij dat daardoor de stroom aan juridische procedures kan worden beperkt. Ons doel is een verkeersveilige, ordentelijke en toekomstbestendige inrichting van verzorgingsplaatsen alsmede lange termijn duidelijkheid en *fair play* voor de bedrijven die hier hun commerciële activiteiten uitvoeren.

Het samenstel van (a) het toestaan aan benzinestations om de basisvoorziening van Fastned (snelladen) als aanvullende voorziening erbij te doen en de daaruit voortvloeiende verkeersonveilige situatie en (b) de ongelijke behandeling waardoor zelfstandige snellaadstations geen aanvullende voorzieningen mogen aanbieden, leidt ertoe dat de succesvolle uitrol en exploitatie van Fastned's landelijk dekkende netwerk in gevaar komt. Als Fastned als enige partij die de durf heeft om echt te investeren inderdaad wordt gedwarsboomd, dan is de Nederlandse elektrische rijder en overheid weer afhankelijk van de bereidheid van benzinestations om in de opkomst van elektrisch rijden te investeren. Dat zou een forse vertraging betekenen van de totstandkoming van het landelijke dekkende netwerk dat noodzakelijk is om het kip-ei-probleem te doorbreken waar de doorbraak van elektrisch rijden voorstaat (te weten: moeten er eerst voldoende elektrische auto's zijn om snellaadstations rendabel te maken of eerst voldoende snellaadfaciliteiten om elektrisch rijden mogelijk te maken).

Wij begrijpen heel goed dat dit een nieuwe en snel ontwikkelende markt is, dat meerdere problemen niet altijd op voorhand konden worden voorzien en dat dit alles veel vraagt van uw medewerkers. Maar het is nu de allerhoogste tijd om in actie te komen en ik vraag u dan ook dit met veel daadkracht te doen en verneem graag van u betreffende een afspraak